

**8D10141 – «Медицина» білім беру бағдарламасы бойынша PhD докторанты Досматова Кенжеш Рахимжановнаның «Қазақстан Республикасында тұратын нейтралды қалыптасқан тістемі бар тұлғалардың бүйір проекцияда жасалған бас телерентгенограммаларының салыстырмалы сипаттамасы» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ресми рецензенттің жазбаша пікірі**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі (жауап нұсқаларының бірін сызып көрсетіңіз)	Ресми рецензенттің ұстанымын негіздеу (ескертулер курсивпен белгіленсін)
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы);</p> <p>3) диссертация <u>Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету) келеді.</u></p>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжеш Рахимжановнаның 8D10141 – «Медицина» білім беру бағдарламасы бойынша «Қазақстан Республикасында нейтралды қалыптасқан тістемі бар тұлғалардың бас сүйегінің бүйір проекциядағы телерентгенограммаларының салыстырмалы сипаттамасы» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен «Өмір және денсаулық туралы ғылым» атты ғылымды дамытудың басым бағытына толық сәйкес келеді.</p>

2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	<p>Диссертациялық жұмыс стоматология саласындағы ғылымның дамуына елеулі үлес қосады. Бұл үлес әртүрлі тіс-жақсүйек аномалияларының таралуын зерттеудің өзектілігімен, олардың айқындық дәрежесін анықтаумен және қазақ популяциясына арналған цефалометриялық нормаларды белгілеу үшін телерентгенографиялық әдісті қолданумен негізделеді. Автор әзірлеген диагностикалық алгоритмге сүйене отырып, зерттеу нәтижелері Қазақстандағы ересек халық арасында профилактикалық және емдік жұмысты неғұрлым мақсатты жүргізуге алғышарттар жасайды.</p> <p>Қазақстан Республикасының негізгі этникалық тобы болып табылатын қазақ популяциясына арналған ғылыми негізделген цефалометриялық нормалар осы уақытқа дейін анықталмаған, сәйкесінше, алынған нәтижелердің маңызы диссертация құрылымында дәйекті түрде ашылып көрсетілген.</p>
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған.	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысы жоғары деңгейдегі дербестікпен сипатталады. Бұл дербестік автордың зерттеудің барлық кезеңдерін өз бетінше орындағанымен дәлелденеді: теориялық және әдіснамалық негізді дайындау, зерттеу дизайнын анықтау, материалды ұйымдастыру, жинау, өңдеу және қорытынды жасау. Диссертацияның әрбір бөлімі заманауи статистикалық талдау әдістерін қолдану арқылы өңделіп, нәтижелерді интерпретациялау, талдау және синтездеу барысында кешенді көзқарас қамтамасыз етілген.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) ішінара негізделген; 3) негізделмеген.	Қазіргі эпидемиологиялық деректерге сәйкес, Қазақстандағы стоматологиялық аурулар құрылымында тіс-жақсүйек жүйесінің даму аномалиялары жетекші орындардың бірін алады. Олардың кең таралуы көбінесе профилактиканың жеткіліксіздігі мен дер кезінде жүргізілмеген диагностиканың салдары болып табылады. Диссертацияның өзектілігі Қазақстанда тіс-жақсүйек жүйесі аномалияларының кең таралуымен, олардың ерте диагностикасы мен ортодонтиялық емін жетілдіру қажеттілігімен негізделген. Зерттеуде алғаш рет қазақ ұлтының ересек өкілдерінің

			морфометриялық көрсеткіштері цефалометриялық әдіспен талданып, этникалық ерекшеліктерді ескеретін диагностикалық алгоритмдер әзірленген. Алынған нәтижелер ортодонтиялық диагностиканы жетілдіруге және көрсетілетін көмектің сапасын арттыруға мүмкіндік береді.
		4.2 Диссертация мазмұны тақырыбын айқындайды: 1) <u>айқындайды</u> ; 2) ішінара айқындайды; 3) айқындамайды.	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысының мазмұны зерттеу тақырыбына толық сәйкес келеді. Жұмыста әдебиеттерге талдау, зерттеу әдістемесі, автордың жеке зерттеу нәтижелері және олардың негізінде жасалған қорытындылар мен практикалық ұсынымдар жүйелі түрде ұсынылған. Бұл диссертациялық жұмыстың аяқталғандығын және оның қолданбалы маңыздылығын айқын көрсетеді.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) <u>сәйкес келеді</u> ; 2) ішінара сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысының мақсаты мен міндеттері зерттеу тақырыбына толық сәйкес келеді және қойылған ғылыми мәселенің қисынды жалғасы болып табылады. Зерттеудің мақсаты – Ересек қазақ популяциясы өкілдеріндегі краниофациалды құрылымның цефалометриялық ерекшеліктерін анықтау және телерентгенографиялық әдісті қолдана отырып, тіс-жақсүйек аномалияларын емдеу алгоритмін одан әрі оңтайландыру. Бұл мақсат тіс-жақсүйек аномалияларын диагностикалау мен емдеу алгоритмдерін одан әрі оңтайландыруға бағытталған. Зерттеу міндеттері кезеңділікпен тұжырымдалған және ғылыми ізденістің сапаларын бейнелейді.
		4.4 Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан</u> ; 2) ішінара байланысқан; 3) байланыс жоқ.	Диссертациялық зерттеуінің нәтижелері ішкі тұтастығымен ерекшеленеді. Бұл тұтастық жұмыстың дұрыс құрылған дизайнмен, әдістердің негізді таңдалуымен және олардың қойылған мақсатқа жетуге, нақты міндеттерді шешуге бағытталуымен айқындалады. Алынған деректердің дәлелділігі жоғары, ал тұжырымдалған қорытындылар зерттеу міндеттерімен логикалық түрде үйлеседі. Диссертацияның барлық бөлімдері өзара байланысты, бұл ғылыми еңбектің ішкі бірлігін дәлелдейді. Қорғауға ұсынылған кағидалар алынған нәтижелерден табиғи түрде туындайды және

			қойылған міндеттерге сәйкес келеді. Бұл таңдалған ғылыми логиканың дұрыстығын және зерттеудің құрылымдық келісімділігін көрсетеді.
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар</u> ; 2) талдау ішінара жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген. 4) талдау жоқ.	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысында ұсынылған жаңа медико-ұйымдастырушылық шешімдер сыни тұрғыдан талданып, қолданыстағы тәсілдермен салыстырылып бағаланған. Автор әзірлеген ұйымдастырушылық іс-шаралар алгоритмі ғылыми тұрғыдан негізделген және цефалометриялық әдісті қолдану арқылы тіс-жақсүйек аномалияларын диагностикалауды жетілдіруге бағытталған. Автордың тұжырымдары эмпирикалық деректерді талдау, заманауи технологияларды енгізу нәтижелері және оларды отандық және шетелдік зерттеулер деректерімен салыстыру негізінде жасалған, бұл ұсынылған шешімдердің ғылыми дәлелділігін растайды.
5.	Ғылыми принципі жаңашылдық	5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	Зерттеу жұмысында алғаш рет тіс-жақсүйек аномалияларының таралу жиілігі анықталып, нейтралды қалыптасқан тұрақты тістемі бар қазақ ұлты өкілдерінің бет қаңқасы сүйектерінің морфометриялық ерекшеліктері айқындалған. Сәйкесінше, диссертацияда алынған ғылыми нәтижелер мен қағидаттар толығымен жаңа болып табылады және олардың ғылыми-тәжірибелік маңызы жоғары.
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма? 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (25%-дан кем).	Диссертациялық зерттеудің қорытындылары ғылыми жаңашылдығымен ерекшеленеді, қойылған міндеттердің мәнін және олардың кезең-кезеңімен орындалуын бейнелейді. Бұл қорытындылар қазақ популяциясында тіс-жақсүйек аномалияларын анықтауға бағытталған диагностикалық және емдік іс-шараларды жетілдіруге қызмет етеді. Олар ғылыми негізделген зерттеу әдістерін қолдануға, деректерді статистикалық өңдеуге және халықаралық тәжірибе ұсынымдарын клиникалық әрі ғылыми контекске енгізуге сүйенеді.

		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;  2) ішінара жаңа (25-75% жаңа болып табылады);  3) жаңа емес (25%-дан кем).</p>	<p>Диссертациялық жұмысында ғылыми тұрғыдан негізделген және ішінара жаңашылдыққа ие техникалық, технологиялық және ұйымдастырушылық-басқарушылық шешімдер ұсынылған. Автор әзірлеген диагностикалық телерентгенографиялық әдісті қолдана отырып, тіс-жақсүйек жүйесінің әртүрлі аномалияларын анықтауға бағытталған. Сонымен қатар, медициналық қызметкерлердің кәсіби қызметін оңтайландыруға арналған клиникалық-ұйымдастырушылық тәсілдер жеткілікті көлемдегі зерттеу материалымен дәлелденген.</p> <p>Экономикалық аспектілер дербес талдау нысаны ретінде қарастырылмаған, бұл зерттеудің қойылған мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келеді және жұмыстың ғылыми әрі практикалық маңыздылығын төмендетпейді. Керісінше, диссертацияның ғылыми құндылығын және қолданбалы мәнін айқындайды.</p>
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	<p>Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).</p>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық зерттеуінің негізгі қорытындылары ғылыми негізділігімен ерекшеленеді және алынған нәтижелерден қисынды түрде туындайды. Олардың қалыптасуы жұмыстың мақсаттары мен міндеттеріне, сондай-ақ медициналық зерттеулердің сипатына сәйкес келетін релевантты әдістер кешенін қолдану арқылы қамтамасыз етілген.</p> <p>Нәтижелердің дәлелділігі талданған материалдың елеулі көлемімен, қолданылған зерттеу әдістерімен және халықаралық рецензияланатын басылымда, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ұсынған журналдарда жариялануымен расталады. Зерттеудің сапалық компоненттері бойынша қорытындылар эмпирикалық деректерді интерпретациялау негізінде жасалған және қазіргі ғылыми тәсілдермен үйлеседі. Бұл медицина саласындағы <i>qualitative research</i> форматына қойылатын талаптарға толық сәйкес келеді.</p>

7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	<p>Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет:</p> <p>7.1 Ереже дәлелденді ме?</p> <p>1) <u>дәлелденді</u>;</p> <p>2) шамамен дәлелденді;</p> <p>3) шамамен дәлелденбеді;</p> <p>4) дәлелденбеді</p> <p>5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.2 Тривиалды ма?</p> <p>1) ия;</p> <p>2) <u>жоқ</u></p> <p>3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.3 Жаңа ма?</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ;</p> <p>3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі:</p> <p>1) тар;</p> <p>2) орташа;</p> <p>3) <u>кең</u></p> <p>4) бұл тұжырымда ереженің қолданылу деңгейін тексеру мүмкін емес.</p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе?</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ;</p>	<p>Бірінші қағида қазақ популяциясында тіс-жақсүйек аномалияларының сагитталды және вертикалды жазықтықтардағы таралуын проспективті зерттеу нәтижелерімен дәлелденді.</p> <p>Екінші қағида қазақ этносы өкілдерінің бет қаңқасының орташа параметрлерін Steiner және Downs әдістері бойынша жүргізілген зерттеу деректерімен негізделді.</p> <p>Үшінші қағида этникалық тұрғыдан шартталған морфометриялық ерекшеліктерді ескере отырып, ортодонтиялық мақсатта қолданылған Steiner және Downs әдістерімен анықталған телерентгенографиялық орташа көрсеткіштер арқылы дәлелденді.</p> <p>Төртінші қағида клиникалық-диагностикалық ортодонтиялық тәжірибеде негізгі диагностикалық құрал ретінде ұсынылатын телерентгенографиялық әдісті қолдану нәтижелерімен расталды.</p> <p>Қорғауға ұсынылатын барлық ережелер тривиалды емес, жаңашыл болып табылады, олардың ортодонтиялық тәжірибеде қолдану деңгейі кең және жарияланымдарда көрініс тапқан.</p>
----	--------------------------------------	---	---

		3) бұл тұжырымда мақаладағы ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	
8.	Дәйектілік қағидаты. Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің таңдау негізделген немесе әдіснама нақты жазылған: 1) ия; 2) жоқ.</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия;</p>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысындағы әдіснаманы таңдау ғылыми тұрғыдан негізделген және зерттеудің қойылған мақсаттары мен міндеттеріне толық сәйкес келеді. Автор салыстырмалы және социометриялық талдауларды, сондай-ақ клиникалық және цефалофотометриялық тәсілдерді қамтитын өзара толықтырылатын әдістер кешенін қолданды. Бұл әдістер зерттеу пәніне және оның медицина саласындағы бағыттылығына адекватты болып шықты.</p> <p>Зерттеудің әдіснамалық бөлігі диссертацияның екінші тарауында егжей-тегжейлі сипатталған. Әрбір кезең нақты баяндалған, бұл ғылыми ізденістің барысын тұтас түсінуге, алынған нәтижелердің қайта өндірілуін қамтамасыз етуге және аналитикалық рәсімдердің ашықтығын сақтауға мүмкіндік береді. Жұмыста деректердің көздері айқын көрсетілген, таңдама көлемі мен құрылымы сипатталған, статистикалық өңдеу мен сапалық талдау әдістерін таңдаудың негізділігі дәлелденген.</p> <p>Қолданылған әдістемелік тәсілдер қазіргі ғылыми талаптармен және өмір туралы ғылымдар саласындағы зерттеу жүргізу тәжірибелерімен үйлеседі. Бұл диссертациялық зерттеудің әдіснамалық базасының дұрыстығы мен сенімділігін растайды.</p> <p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық зерттеуінің нәтижелері заманауи ғылыми талдау әдістерін қолдану арқылы алынған, бұл олардың дәлелділігі мен ғылыми негізділігін қамтамасыз етеді. Деректердің статистикалық өңделуі дұрыс жүргізілген, есептеулер жоғары дәлдікпен өрекишеленеді, ал тұжырымдалған қорытындылар таңдалған әдіснамалық тәсілдерге толық сәйкес келеді.</p> <p>Қолданылған талдау әдістері медициналық зерттеулер жүргізуге қойылатын қазіргі талаптармен үйлеседі және алынған нәтижелердің сенімділігін растайды. Осылайша, ұсынылған</p>

2) жоқ.	қорытындылар ішкі қисындылығымен, ғылыми құндылығымен ерекшеленеді және өмір туралы ғылымдар мен денсаулық сақтау саласындағы зерттеу тәжірибесінің заманауи стандарттарына сәйкес келеді.
8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) ия; 2) жоқ.	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысындағы теориялық қағидалар, әзірленген алгоритм және автор анықтаған өзара байланыстар алынған деректерді талдау нәтижелерімен дәлелденді. Оларды негіздеу үшін диссертацияның мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келетін, сондай-ақ қазіргі медициналық ғылым мен өмір туралы ғылымдардың талаптарына сай релевантты ғылыми зерттеу әдістерінің кешені қолданылды.
8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған</u> / ішінара расталған / расталмаған.	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық зерттеуінде қарастырылып отырған мәселенің өзектілігін дәлелдеу мақсатында 146 отандық және шетелдік дереккөздер пайдаланылды, олардың қатарында рецензияланатын ғылыми журналдардағы мақалалар, халықаралық ұйымдардың материалдары және диссертация тақырыбына сәйкес келетін зерттеу нәтижелері бар ғылыми әдебиет көзіне талдау жүргізілді. Зерттеудің негізгі қағидалары заманауи әрі сенімді жарияланымдарға жасалған сілтемелермен негізделген. Талдауға алынған әдебиеттердің көлемі мен сапасы зерттеудің теориялық негізінің сенімділігін қамтамасыз етеді және оның ғылыми құндылығын растайды.
8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті</u> /жеткіліксіз.	PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық зерттеуінде пайдаланылған ғылыми әдебиеттер зерттеудің мәнін негіздеуге және аналитикалық шолу жасауға жеткілікті болып табылады. Автор жалпы саны 146 дереккөзді талдаған, олардың ішінде 106 ағылшын тіліндегі еңбектер. Әдебиеттерге жасалған

			<p>шолу аналитикалық сипатқа ие, зерттеліп отырған мәселенің қазіргі жағдайын бейнелейді және диссертациялық жұмыстың құрылымына органикалық түрде енгізілген.</p> <p>Ғылыми жарияланымдарға жасалған сілтемелер теориялық қағидаларды дәлелдеуде, әдіснамалық тәсілдерді таңдауда және алынған нәтижелерді интерпретациялауда дұрыс қолданылған. Бұл зерттеудің ғылыми дәлелділігін арттырады және оның сенімділігін күшейтеді.</p>	
9	Тәжірибелік принцип	құндылық	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ.</p>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық зерттеуінің нәтижелері медициналық ғылым мен өмір туралы ғылымдарды дамыту үшін елеулі теориялық әлеуетке ие. Олар әрі қарайғы зерттеулерге әдіснамалық негіз бола алады, сондай-ақ клиникалық ортодонтиялық тәжірибеге енгізу барысында практикалық база ретінде қолданылуы мүмкін.</p> <p>Осылайша, алынған қорытындылар ортодонтия саласындағы ғылыми түсініктерді кеңейтіп қана қоймай, тіс-жақсүйек аномалияларын диагностикалау мен емдеудің қолданбалы аспектілерінде пайдалануға мүмкіндік береді.</p>
			<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:</p> <p>1) <u>ия</u>;</p> <p>2) жоқ.</p>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысы сөзсіз практикалық маңызға ие. Ол клиникалық-диагностикалық іс-шараларды жетілдіруге және тіс-жақсүйек аномалияларының таралуын немесе олардың айқындылық дәрежесін төмендетуге бағытталған. Зерттеудің практикалық бағдарын автордың белсенді жарияланымдық қызметі, сондай-ақ авторлық куәліктердің болуы дәлелдейді. Бұл алынған нәтижелердің кәсіби практикаға енгізілгенін және ортодонтиялық көмекті дамытудағы қолданбалы құндылығын көрсетеді.</p>
			<p>9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады?</p> <p>1) <u>толығымен жаңа</u>;</p> <p>2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);</p> <p>3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).</p>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық зерттеуінің нәтижесінде ғылыми әзірлемелердің практикалық іске асырылуын растайтын авторлық куәліктер мен енгізу актілері алынды. Осылайша, ортодонтиялық практикаға арналған ұсынылған шешімдер толық жаңашылдыққа ие және тіс-жақсүйек аномалияларын емдеуге бағытталған</p>

			клиникалық-диагностикалық тәсілдерді дамытуға автордың қосқан үлесін көрсетеді.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	<p>Академиялық жазу сапасы:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) жоғары;</li> <li>2) орташа;</li> <li>3) орташадан төмен;</li> <li>4) төмен.</li> </ol>	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысы жоғары академиялық жазу деңгейімен ерекшеленеді және автордың дербес орындаған аяқталған ғылыми еңбегі болып табылады. Диссертация мәтіні ғылыми стильде жазылған, материал логикалық және бірізді баяндалған, ғылыми терминология дұрыс қолданылған. Жұмыс рецензияланатын отандық және халықаралық басылымдарда жарияланған ғылыми мақалалар негізінде дайындалған. Диссертацияның рәсімделуі белгіленген талаптарға сәйкес келеді, ал кестелер мен иллюстрациялық материалдар зерттеу нәтижелерін толық ашуға ықпал етеді.</p>
11.	Диссертацияға ескертулер	<p>PhD докторанты Досматова Кенжештің диссертациялық жұмысының жалпы жоғары ғылыми және практикалық маңыздылығына қарамастан, рецензиялау барысында бірқатар ескертулер мен ұсыныстар анықталды:</p> <p>1. Кейбір тұстарда шолу компилятивті сипатқа ие: статистикалық деректер көп келтірілген. Ұсыныс: Отандық және шетелдік зерттеулердің салыстырмалы талдауында аналитикалық құрамдасты күшейтуге, сондай ақ диссертацияның анықталған олқылықтарды қалай толықтыратынын көрсетуге, дәйексөз келтірілген еңбектердің күшті және әлсіз жақтарын айқындауға болады.</p> <p>Сұрақ: Тұрақты тістем кезеңі 12 жастан басталатыны белгілі, ал енгізу критерийінде іріктемеге қатысу жасы – 16-35 жас аралығы деп алынған, зерттеу жұмысы үшін дәл осы жас аралығын таңдау себебі неде?</p> <p>Аталған ескертулер талқыламалық және ұсынымдық сипатта болып табылады, диссертациялық жұмыстың ғылыми құндылығын төмендетпейді және автордың әрі қарайғы ғылыми-зерттеу қызметінде ескерілетін мәселелер ретінде қарастырылуы мүмкін.</p>	
12.	Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми деңгейі	<p>Докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша жарияланған мақалалары жоғары ғылыми деңгейімен ерекшеленеді. Әрбір жарияланым дербес ғылыми құндылыққа ие бола отырып, бір-бірін толықтырады және зерттеудің тұтас ғылыми мазмұнын қалыптастырады. Мақалалардың рецензияланатын ғылыми журналдарда жариялануы олардың ғылыми жұмыстарға қойылатын</p>	

	(диссертация мақалалар сериясы нысанында қорғалған жағдайда ресми рецензенттер докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша әр мақаласының ғылыми деңгейін зерттейді).	заманауи талаптарға сәйкестігін және ұсынылған нәтижелердің сенімділігін растайды. Ұсынылған жарияланымдар жоғары ғылыми деңгейімен, әдіснамалық дұрыстығымен және медицина саласындағы қазіргі зерттеу талаптарына сәйкестігімен ерекшеленеді.
13.	Ресми рецензенттің шешімі	8D10141 – «Медицина» білім беру бағдарламасы бойынша PhD докторанты Досматова Кенжеш Рахимжанованың «Қазақстан Республикасында тұратын, нейтралды қалыптасқан тістемі бар тұлғалардың бастың бүйір проекциясындағы телерентгенограммаларының салыстырмалы сипаттамасы» тақырыбындағы диссертациялық жұмысын талдау негізінде ұсынылған зерттеу осы деңгейдегі диссертацияларға қойылатын талаптарға толық сәйкес келеді деген қорытынды жасауға болады. Осыған байланысты Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетіне Досматова Кенжеш Рахимжановаға 8D10141 – «Медицина» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін беру бойынша ұсыныс жасаймын.

Ресми рецензент:  
«Астана медицина университеті» КЕАҚ  
ортопедиялық және балалар стоматологиясы  
кафедрасының доценті, PhD



Егизбекова Айжан Бахтжановна

